

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 К 006012 24 Кж 6
Бања Лука, 03.06.2024. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина као предсједника вијећа, Светлане Марић и Даниеле Миловановић као чланица вијећа, уз учешће записничарке Љиљане Оцвирек, у кривичном предмету оптуженог С.Д. због кривичних дјела убиство из члана 124. став 1. Кривичног законика Републике Српске и недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 4. у вези са ставом 1. истог законика, одлучујући о жалби бранитељице оптуженог, адвокатице Д.Ш. из И.С., изјављеној против рјешења Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 006012 24 Кв 8 од 24.05.2024. године, у сједници вијећа 03.06.2024. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

Одбија се као неоснована жалба бранитељице оптуженог С.Д., изјављена против рјешења Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 006012 24 Кв 8 од 24.05.2024. године.

Образложење

Побијаним рјешењем Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 006012 24 Кв 8 од 24.05.2024. године, према оптуженом С.Д. је продужен притвор након изрицања пресуде (којом је оглашен кривим и осуђен за кривично дјело убиство из члана 124. став 1. Кривичног законика Републике Српске, казном затвора у трајању од 12 година), тако да му по том рјешењу притвор може трајати до правоснажности пресуде, а најдуже док не протекне вријеме изречене казне, због разлога за притвор прописаног одредбом члана 197. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, надаље у тексту: ЗКП РС).

Против тог рјешења жалбу је благовремено изјавила бранитељица оптуженог, адвокатица Д.Ш. из И.С., због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) и става 2. ЗКП РС, са приједлогом да се побијано рјешење преиначи тако да се оптуженом умјесто притвора одреде одговарајуће мјере забране или да се побијано рјешење укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Суд је испитао побијано рјешење сходно члану 337. и 338. ЗКП РС, имајући у виду све наводе жалбе и стање предметних списа, па је одлучио као у изреци овог рјешења из разлога који слиједе.

Наводи жалбе нису успјели довести у сумњу законитост и правилност побијаног рјешења, којим је оптуженом продужен притвор, након објаве пресуде којим је оглашен кривим и осуђен за кривично дјело убиство из члана 124. став 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, 104/18, 15/21, 89/21 и 73/23, надаље у тексту: КЗ РС) на казну затвора од 12 година, због постојања притворског разлога из члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС. У образложењу побијаног рјешења су изнесени јасни, аргументовани и за овај суд у свему прихватљиви разлози који су определијели првостепени суд у закључку да и у овој фази поступка постоје нарочите околности које су пратиле извршење предметног кривичног дјела убиства и учиниле га тако тешким обзиром на начин извршења (извршено у раним вечерњим сатима, на јавном мјесту у централном дијелу града С., испалењем из пиштоља више метака у оштећеног суграђанина, који је узвратио пуцањем из свог пиштоља, а потом пао поред возила и од задобијених повреда преминуо) и изазвану велику узнемиреност и страх присутних грађана и оних који су за дјело сазнали посредно, да је реално очекивати да би пуштање оптуженог на слободу након што је јавно објављена пресуда којом је неправоснажно осуђен за извршење тог дјела, узроковало реалну пријетњу нарушавања јавног реда на подручју С., што је разлог из члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, због којег је оптуженом неопходно продужити притвор, имајући у виду да се неким блажим мјерама не би могла остварити иста сврха, тј. отклонити наведена пријетња. За супротан став одбране, у жалби нису понуђени конкретни и прихватљиви аргументи, па се приговори жалбе, у цијелости показује неоснованим.

Кад у жалби наводи да побијано рјешење не садржи све што је потребно, жалилац погрешно упућује на одредбу члана 199. став 2. ЗКП РС, губећи из вида да је том одредбом прописан садржај рјешења о одређивању, а не продужењу притвора. Надаље, жалилац погрешно сматра да у конкретном случају није испуњен објективни услов за примјену члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, погрешно тумачећи да том одредбом прописани услов у погледу кривичних дијела, искључује сва она кривична дјела за које није прописана као минимална казна затвора од 10 година или нека тежа казна, па тако и предметно кривично дјело из члана 124. став 1. КЗ РС. При том губи из вида да објективни услов за примјену одредбе члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС није одређен прописаном казном, већ казном која се учиниоцу може изрећи, тако да се ова законска одредба може примјенити и када су у питању кривична дјела за која су прописане блаже казне од казне затвора од 10 година, ако је као максимална прописана или се може изрећи казна затвора од 10 година или тежа казна. За кривично дјело убиство из члана 124. став 1. КЗ РС је прописана казна затвора од 5 до 20 година, што значи да се учиниоцу овог кривичног дјела може изрећи и казна затвора од 10 година и тежа казна (али не у трајању дужем од 20 година), чиме је испуњен објективни услов за примјену примјену одредбе члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Наводи жалбе да побијано рјешење не садржи релевантне разлоге за утврђење суда да постоје још увијек разлози из члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС због којих је оптуженом неопходно продужити притвор, већ да се о томе само понављају „флоскуле“, немају упориште у садржају образложења побијаног рјешења у којем су с тим у вези изнесени (на страни 2 и 3) јасни и потпуни разлози, које овај суд прихвата као мјеродавне и на исте жалиоца упућује.

Када у жалби наводи да је побијано рјешење засновано на истим оним околностима по основу којих је оптуженом притвор одређен и сматра да је то противно пракси Европског суда за људска права и Уставног суда Босне и Херцеговине и представља повреду права оптуженог на слободу гарантованог чланом 5. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, жалилац губи из вида да је побијано рјешење донесено у законито спроведеном поступку у складу са одредбом члана 203. став 1. ЗКП РС и оптуженом притвор продужен након што му је изречена и јавно објављена пресуда на казну затвора, којој објави су присуствовали и оптужени и његова бранитељица, јер је суд утврдио да су и тад постојале околности прописане одредбом члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС због којих је притвор оптуженом било нужно продужити. То што су исте околности постојале од времена одређивања, а касније и продужења притвора оптуженом у претходном периоду суђења, не значи да не могу бити цијењене и представљати ваљан основ за доношење одлуке о продужењу притвора, кад суд утврди да и у том времену реално постоје и оправдавају задржавање оптуженог у притвору. Није с тим у вези нужно да се свака нова одлука о притвору мора заснивати на некој новој околности, како се то жалбом настоји приказати. Нужно је да суд изврши свестрану анализу свих околности релевантних за одлуку о притвору и оцијени њихов значај и утицај на ту одлуку у вријеме њеног доношења, како је то учињено и побијаним рјешењем о продужењу притвора.

Одлука о продужењу притвора није заснована само на тежини предметног кривичног дјела, већ на свим околностима наведеним у образложењу побијаног рјешења, које чине нужним и оправдавају у јавном интересу продужење притвора оптуженом. Када је овај јавни интерес, као у конкретном случају, претежнији над правом оптуженог на слободу, упркос пресумпцији његове невиности која постоји све до правоснажне осуде, то је у складу са релевантном праксом Уставног суда Босне и Херцеговине и Европског суда за људска права, на коју се и жалилац позива. Према начелним правилима која се односе на притвор, суд је дужан да у току цијелог поступка испитује да ли постоје разлози за притвор и да га укине чим утврди да више не постоје. С тим у вези је првостепени суд вршио редовне контроле притвора и на те околности саслушавао оптуженог и његову бранитељицу, којима је омогућено да се и на главном претресу, који је претходио доношењу осуђујуће пресуде и побијаног рјешења, изјасне о свему што је релевантно за одлуку суда о продужењу или укидању притвора, чиме је обезбијеђена и процедурална заштита права оптуженог гарантована и чланом 5. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода.

Због свега наведеног је суд утврдио да не постоје разлози због којих се жалбом побија рјешење о продужењу притвора и одлучио као у изреци овог рјешења, на основу члана 337. став 3. у вези са чланом 203. став 1. ЗКП РС.

Записничарка
Љиљана Оцвирек

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић